

Laanõ Triinu. Rõõmu Grethe pilt (grethe.ee)

LAANÕ TRIINU 50

Tere, Triinu, kuis lätt?

Häste. Ku tervüst om ja sõta ei olõ, sõs om jo häste. Mi piässi taad vingmisevapa meelesaisundit varatsõmbilt põlvilt opma. Taa om põnnõv paradoks – elo lätt kõrrast parõmbas ja inemise virisese ka kõrrast inämb. Mikita kõnõlõs, et tuu jõrri ajamisõ vasta avitas üts kardohk karmanin hoita – ku midägi om, panõt käe karmanihe ja pitsitāt nigu stressipalli. Pidi avitama.

Kas ilm om hukan?

Muidoki, kunagi olõ-i olnu, et olõ-i hukan. Ilma hukan olõk om ilma harilik olokõrd. A seoaigõ ilm om niimuudu hukan, et või varsti inemise vällä sülädä. Õigõ kah, selle et elläi nimega inemine om maa ja ilma täüs häüsendänü. Ni tuu asõmõl, et häüsä lakjapilminõ är lõpõta, om nakanu tuud veitüt, miä alalõ om, sõa- ja mõtsamassinidõga süsteemselt üle käümä. Kainõlt kaiõn om selge, et maalõ olõs kõgõ lihtsämb, ku inemist maa pääl ei olõssi. A kainus lätt kõrraga üle, ku mõtlõ ummi latsi pääle, kiä ummõhtõ omma olõman, mu hindä tegemise tulõmusõl siiä ilma saanu ja ma taha jo õks, et taa ilm olõs näide jaos hää ja eletäv kotus.

Midä saa meist egäüts är tetä, et maailm tsipakõsõgi paranu?

Esi veideb virisedä ja häüsendä ka. Pidivä olõma Mikk Mikiveri sõna, et intelligentsus om mõistminõ võtta veidü ruumi. Võtta veidü ruumi ku inemine, nii vaimsõn ku olmõlidsõn mõttõn. Mõtõlda, et ma olõ-i ilma naba ja piä-i laiutama mitte üttegi muudu. No ja sõs om egäüte valik, midä viil tetä saa. Latsilõ olõ kõnõlnu tuud, et ma olõ rõõmsa sõs, ku nä edimält elä-i kinkagi kulul ei hengelidselt, ei rahalidsõlt ja tõsõs ku nä omma uma eloga rahul. Ja kolmas asi om joba puhas boonus – ku nä

tuu kõgõ man ilmalõ ja inemiisile ka midägi hääd tegevä.

Ilman käü niipallõ asju üle mi päie. Tuuga tulõ leppi ja ega muud olõ-kina-i tetä, ku jäiä esi inemises egän olokõrran. Niipallõ, ku mõistat. Mäletä, et koroona-aol mõtli kõik aig, et taha hinnäst üllen pitä nii, et ku taa läbi om, sõs olõ-i mul hindä peräst häbü. Ja nii om kõigi tõisi asjuga elonka, olkõ sõda, luuduskatastroof vai ilma lämmämbäsmine – inemises jäämise välläkutsõ käü kõgõga üten.

Elo om vastaolosid täüs – olõ viimätsil aastil nännü hulka sõavastat-sit, patsifiste kaitsõliitu astman. Astsõ esi kah. Tuu om riukalik värk – opit püssä laskma, lahingmeditsiini ja tiid midä kõkkõ viil tuuperäst, et olõt sõa vasta. Ja laskman käüt kotussõn, minka laendamisõ man riik inemii-si sukugi es kullõ. A ma näe-i hindäl pallõ valikit, ku ma taha koolda sääl, kohe olõ sündünü.

Miä Sinno röömsas tege?

Jala roitminõ egän variandsin – mõtsan, tii pääl, ütsindä, sõpruga, seenen, marjan, militaarvõistlusõl kasvai. Jala jala ette nõstminõ om mu jaos üts vähätsit asju, miä pää edimält tühäs tege ja sõs tüühü pand. Ma käü pallõ ja kipõstõ, vaihõpääl joosõ ka. Tuu om tähtsä. Sannan käümine om tõnõ hää asi. Ku olõt terve päävä suidsusanna kütnü, sõs sõpruga sannan käünü, om õdagus tunnõ, et maailm om kuigi inämb kõrran ku inne.

Määndse inemise ja paiga Sinno luuma härgütäse?

No toolõ vastassi vast eelmidse küsümüsega pia et är. Luuma härgütäse roitminõ, sannankäümine ja kotussist om üle kõgõ eriline Kütior, kon kõgõ inämb ütsindä roitnu olõ, nii üüse ku päivä. Luumisõ härgütüs saa tegeligult tulla sõs, ku mõttilõ ruumi annat kõgõ egäpääväelo rühk-mise ja rüüprähklemise kesken. Sõs olõkina-i pallõ vaiht, kon olõt. Tuu omgina kõgõ tõsitsõmb välläkutsõ mu jaos – kuis kõigi ummi latsi ja elo ja tüü ja ütiskundliidsi tegemiisi kesken esi ummi mõttidõga alalõ jäiä ja

elo kaemisõlõ ja loominguliidsilõ tõlgõnduisilõ ruumi anda.

Midä Sa esihindä käest küssü tahtnu? Olõ hää, küsü tuud ja vasta kah.

Kost ilm alostusõ sai?

Sannast vast. Sann om nigu aomassin, ilma algus ja ots, kõik elo om ku üts suur sannankäük. Ku taa just olõ-i üts perädü riih, nigu Kaplinski arvaś.

Ja muiduki lõpõtusõs: mis om elo mõtõ?

Mu latsõ võiva taa küsümüse mu iist är vastada, selle, et olõ tuud näile nii pallõ ütelnü: elo mõtõ om asju liigutaminõ ütest kotussõst tõistõ. Taa tõõ avasti ma ütskõrd sõs, ku koton vast kolmandat kõrda ütte ja samma lavvavirna jälki vahtsõn kotussõn staablihe säädsemi. Kuis om võimalik, et mi mõista-i asju edimädse kõrraga õigõ kotussõ pääle panda?! Loomuligult tuuperäst, et asju ütest kotussõst tõistõ pandminõ omgina elo mõtõ.

Avitas kah, ma lää liiguta no tsäipuru tassi ja vii pääle ja piä sõs liiguta tuud hindäle kõttu ja nii edesi.